LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA MATEMATIK

TENTAMENSSKRIVNING Tillämpad matematik – lösningar 2010-03-08

1. a) Eftersom $F(t) = \int e^t dt = e^t$ har vi

$$\int e^{t} \theta(t) dt = (F(t) - F(0))\theta(t) = (e^{t} - 1)\theta(t).$$

Svar: $(e^t - 1)\theta(t)$.

- b) $(e^{t}\theta(t))' = (e^{t})'\theta(t) + e^{t}(\theta(t))' = e^{t}\theta(t) + e^{t}\delta(t) = e^{t}\theta(t) + \delta(t).$ **Svar:** $e^{t}\theta(t) + \delta(t).$
- c) Eftersom

$$\mathcal{L}g(t) = \mathcal{L}(f'(t)) = s\mathcal{L}(f(t)) = s\mathcal{L}(e^t\theta(t)) = s \cdot \frac{1}{s-1},$$

får vi ekvationen för $X(s) = \mathcal{L}x(t)$:

$$s^{2}X + 4sX + 5 = \frac{s}{s-1} \Rightarrow X = \frac{s}{(s+1)(s^{2} + 4s + 5)} = \frac{A}{s-1} + \frac{Bs + C}{s^{2} + 4s + 5} \Rightarrow$$

$$s = A(s^2 + 4s + 5) + (Bs + C)(s - 1).$$

s=1ger $C=\frac{1}{10},$ sedan s=0ger $C=\frac{1}{2}$ och till slut s=-1ger $B=-\frac{1}{10}.$ Alltså är

$$X(s) = \frac{1}{10} \left(\frac{1}{s-1} + \frac{-s+5}{s^2+4s+5} \right) \Rightarrow$$

$$x(t) = \frac{1}{10}\mathcal{L}^{-1}\left(\frac{1}{s-1} - \frac{s+2}{(s+2)^2+1} + \frac{7}{(s+2)^2+1}\right) = \frac{1}{10}(e^t - e^{-2t}\cos t + 7e^{-2t}\sin t)\theta(t).$$

Svar: $\frac{1}{10}(e^t - e^{-2t}\cos t + 7e^{-2t}\sin t)\theta(t)$.

- 2. a) Se bocken!
  - b) Till exempel,

$$A = \left[\begin{array}{cc} 7 & 0 \\ 0 & 7 \end{array} \right]$$

som redan är diagonalmatris.

- c) $H(s) = \frac{Se^{st}}{e^{st}}$.
- d) Nej, eftersom f(1, -1) < 0.
- e) Eftersom $\omega=\frac{1}{3}$ och $A(\frac{1}{3})=\frac{1}{2}, \phi(\frac{1}{3})=-\arctan 1=-\frac{\pi}{4}$ är svaret lika med

$$\frac{1}{2}e^{i\left(\frac{t}{3}-\frac{\pi}{4}\right)}.$$

3. a) Först gör vi partialbråksuppdelning:

$$\frac{s-10}{s(s-11)} = \frac{1}{11} \left(\frac{10}{s} + \frac{1}{s-11} \right); \frac{s-2}{s(s-11)} = \frac{1}{11} \left(\frac{2}{s} + \frac{9}{s-11} \right);$$
$$\frac{1}{s(s-11)} = \frac{1}{11} \left(\frac{-1}{s} + \frac{1}{s-11} \right); \frac{3}{s(s-11)} = \frac{1}{11} \left(\frac{-3}{s} + \frac{3}{s-11} \right).$$

Med hjälp av det har vi

$$e^{At}\theta(t) = \mathcal{L}^{-1}(R_A(s)) = \frac{1}{11} \begin{bmatrix} 10\theta(t) + e^{11t}\theta(t) & -\theta(t) + e^{11t}\theta(t) & -3\theta(t) + 3e^{11t}\theta(t) \\ -\theta(t) + e^{11t}\theta(t) & 10\theta(t) + e^{11t}\theta(t) & -3\theta(t) + 3e^{11t}\theta(t) \\ -3\theta(t) + 3e^{11t}\theta(t) & -3\theta(t) + 3e^{11t}\theta(t) & 2\theta(t) + 9e^{11t}\theta(t) \end{bmatrix} \Rightarrow$$

$$e^{At} = \frac{1}{11} \begin{bmatrix} 10 + e^{11t} & -1 + e^{11t} & -3 + 3e^{11t} \\ -1 + e^{11t} & 10 + e^{11t} & -3 + 3e^{11t} \\ -3 + 3e^{11t} & -3 + 3e^{11t} & 2 + 9e^{11t} \end{bmatrix}.$$

b) Eftersom ett av egetvärdena är lika med 0 (som vi ser i exponentmatrisen) är determinanten som deras produkt också lika med 0.

c)

$$X(t) = e^{At}X(0) = \frac{1}{11} \begin{bmatrix} 10 + e^{11t} & -1 + e^{11t} & -3 + 3e^{11t} \\ -1 + e^{11t} & 10 + e^{11t} & -3 + 3e^{11t} \\ -3 + 3e^{11t} & -3 + 3e^{11t} & 2 + 9e^{11t} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \frac{1}{11} \begin{bmatrix} 3 + 8e^{11t} \\ 3 + 8e^{11t} \\ -2 + 24e^{11t} \end{bmatrix}.$$

- d) Eftersom ett av egetvärdena är lika med 0 är matrisen icke stabil
- **4.** a) Eftersom impulssvaret är derivatan av stegsvaret har vi:

$$h(t) = (e^{-t})'\theta(t) + (e^{-t})\delta(t) = -e^{-t}\theta(t) + \delta(t) \Rightarrow H(s) = -\frac{1}{s+1} + 1 = \frac{s}{s+1}.$$

Svar: Överföringsfunktionen är $H(s) = \frac{s}{s+1}$

b) Enligt ovan:

Svar:
$$h(t) = -e^{-t}\theta(t) + \delta(t)$$
.

c) $y_1(t) = h(t) * \sin t\theta(t) \Rightarrow Y(s) = H(s) \frac{1}{s^2+1} = \frac{s}{s+1} \cdot \frac{1}{s^2+1}$. Partialbråksuppdelning ger:

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}\left(\frac{-1}{2} \cdot \frac{1}{s+1} + \frac{1}{2} \cdot \frac{s+1}{s^2+1}\right) = \frac{1}{2}(-e^{-t} + \cos t + \sin t)\theta(t).$$

Svar: $\frac{1}{2}(-e^{-t} + \cos t + \sin t)\theta(t)$.

d) Eftersom $y_2(t) = \mathbf{I}m(e^{it})$, har vi

$$Sy_2(t) = \mathbf{I}m\left(Se^{it}\right) = \mathbf{I}m\left(\frac{i}{i+1}e^{it}\right) = \mathbf{I}m\left(\frac{i(1-i)}{2}(\cos t + i\sin t)\right) = \frac{1}{2}(\sin t + \cos t).$$

Svar: $\frac{1}{2}(\sin t + \cos t)$.

- e) Systemet är stabilt därför att deg $s \leq \deg(s+1)$ och den enda polen s=-1 är negativ.
- 5. Vi har $\lambda_1 = 1 + i, \lambda_2 = 1 i, \lambda_3 = -1, \lambda_4 = -3, \lambda_5 = 0.$
  - a) Matrisen är diagonaliserbar eftersom alla egenvärde är olika (Dock är den inte diagonaliserbar med hjälp av en reell matris eftersom ett av egetvärdena inte är reelt).
  - b) Matrisen är inte inverterbar eftersom ett av egetvärdena är lika med 0 och determinanten är lika med 0.
  - c) Matrisen är inte symmetrisk eftersom ett av egetvärdena inte är reelt.
  - d) Matrisen är inte inverterbar ortogonal eftersom determinanten är lika med 0. (vilket strider mot $AA^t = I$.).
  - e) $\det A = 0$ enligt ovan och $\operatorname{tr} A = \sum \lambda_i = -2$.
- 6. Låt x = t 2010. Då har vi

$$\int_0^x f(x-\tau)d\tau = f'(x) + x \Leftrightarrow \int_0^t f(t-\tau)d\tau = f'(t) + t.$$

Om vi multiplicerar ekvationen med $\theta(t)$ kan den omskrivas som

$$f(t)\theta(t) * \theta(t) = f'(t)\theta(t) + t\theta(t).$$

Då får vi

$$F(s)\frac{1}{s} = sF(s) - 8 + \frac{1}{s^2} \Rightarrow$$

$$F(s) = \frac{1 - 8s^2}{s(1 - s^2)} = \frac{1}{s} + \frac{7}{2}\left(\frac{1}{s - 1} + \frac{1}{s + 1}\right) \Rightarrow f(t)\theta(t) = \theta(t) + \frac{7}{2}(e^t + e^{-t}).$$

Då är $f(t) = 1 + \frac{7}{2}(e^t + e^{-t})$ en möjlig lösning och vi kontrollerar att f(0) = 8. **Svar:** Till exempel, $1 + \frac{7}{2}(e^t + e^{-t})$.